

Ainevaldkond	Loodusained
Kursuse nimetus	LOODUSVARAD JA NENDE KASUTAMINE. Geograafia 3. kursus
Eelduskursused	Puuduvad
Kursuse maht ja õppekorraldus	21 (75-minutilist) tundi: kontakttunnid, iseseisvad tööd.
Õpetamise aeg	G2 (11. klassis) 2026/27 õa
Kursuse eesmärgid	Õpilane: • omab ettekujutust erinevatest põllumajandusliku tootmise tüüpidest, tähtsamate kultuurtaimede peamistest kasvatamispiirkondadest ja põllumajanduse mõjust keskkonnale; • analüüsib põllumajandust mõjutavaid looduslikke ja ühiskondlikke tegureid; • analüüsib maailma toiduprobleeme arengumaades ja arenenud riikides; • omab ülevaadet veega seotud probleemidest ja nende lahendamisvõimalustest; • oskab kaasa rääkida maailmamere, jõgede, järvede ja põhjavee ressursside kasutamise teemal; • saab ettekujutuse maailma erinevatest metsatüüpidest ja nende majandamisest arenenud riikides ja arengumaades; • omab ülevaadet energiamajandusest ja sellega seotud probleemidest tänapäeva maailmas ning nende lahendamise võimalustest; • omab positiivseid keskkonnaalaseid hoiakuid ja väärtushinnanguid; • omab oskust ainealast infot otsida, töödelda ja üldistada.
Kursuse lühikirjeldus	Põllumajandus ja toiduainetööstus: Maailma toiduprobleemid. Põllumajanduse arengut mõjutavad tegurid. Põllumajanduse spetsialiseerumine. Põllumajandusliku tootmise tüübid. Põllumajanduslik tootmine eri loodusoludes ja arengutasemega riikides. Põllumajanduse mõju keskkonnale. Vesi ja veega seotud probleemid: Vee ja veekogudega seotud konfliktid. Maailma kalandus ja vesiviljelus. Maavarade ammutamine šelfialadel. Maailmamere reostumine ning kalavarude vähenemine. Rahvusvahelised lepped maailmamere ja selle elustiku kasutamisel. Erineva veerežiimiga jõed. Üleujutused ja jõgede hääbumine. Põhjavee kujunemine ning põhjavee taseme muutumine. Põhjavee kasutamine, reostumine ja kaitse. Niisutus põllumajandus. Maailma metsad: Metsade hävimine ja selle põhjused. Ekvatoriaalsed vihmametsad ja nende majandamine. Parasvöötme okasmetsad ja nende majandamine. Taim- ja muldkatte kujunemise tingimused okasmetsa ning vihmametsa vööndis. Metsade säästlik majandamine ja kaitse. Energiamajandus ja keskkonnaprobleemid: Maailma energiaprobleemid. Energiaressursid ja maailma energiamajandus. Nüüdisaegsed tehnoloogiad energiamajanduses. Energiamajandusega kaasnevad keskkonnaprobleemid.

Kursuse õpitulemused	Kursuse lõpus õpilane: • on omandanud ülevaate tähtsamate kultuurtaimede peamistest kasvatuspiirkondadest; • iseloomustab põllumajandust ja selle mõju keskkonnale eri loodusoludes ning arengutasemega riikides; • teab mullaviljakuse vähenemist ja mulla hävimist põhjustavaid tegureid; • selgitab toiduprobleemide tekkepõhjusi maailma eri regioonides; • on omandanud ülevaate maailma tähtsamatest kalapüügi- ja vesiviljeluspiirkondadest; • analüüsib jõgede äravoolu mõjutavaid tegureid, jõgede hääbumise ja üleujutuste võimalikke põhjusi ja tagajärgi ning majanduslikku mõju; • selgitab põhjavee kujunemist (infiltratsiooni) erinevate tegurite mõjul ning toob näiteid põhjavee alanemise ja reostumise põhjuste ning tagajärgede kohta; • selgitab metsamajanduse ja puidutööstusega seotud keskkonnaprobleeme; • analüüsib vihmametsa kui ökosüsteemi ning selgitab vihmametsade globaalset ja majanduslikku tähtsust, nende majandamist ja keskkonnaprobleeme; • analüüsib parasvöötme okasmetsa kui ökosüsteemi ning iseloomustab metsamajandust ja keskkonnaprobleeme okasmetsavööndis; • nimetab maailma energiarikaste (nafta, maagaasi, kivisöe) kaevandamise/ammutamise, töötlemise ja tarbimise tähtsamaid piirkondi; • analüüsib alternatiivsete energiaallikate kasutamise võimalusi ning nende kasutamisega kaasnevaid probleeme; • analüüsib teabeallikate põhjal riigi energiaressursse ja nende kasutamist; • analüüsib energiaprobleemide tekkepõhjusi ja võimalikke lahendusi.
Hindamine	Kursusehinde moodustavad kontrolltööd või arvestustöö, suulised diskussioonid/ ettekanded ning protsessi hindavad tööd. Aineõpetaja täpsustab õppeinfosüsteemis kursuse 1. sissekandes vastavate tööde arvu ning hinde kujunemise viisi. Kursusehinnet arvestatakse geograafia kooliastmehinde väljapanemisel.
Õppematerjalid	Õppematerjalid Stuudiumis „Uus maailma atlas“ 2010 R. Aunap „Eesti atlas“ 2014
Kirjandus (soovituslik kirjandus)	Lisamaterjalid: Eesti Statistikaamet http://www.stat.ee FAO kodulehekülge põllumajandusstatistikaga http://www.fao.org Google Earth'i programm http://earth.google.com EL portaal http://europa.eu/pol/agr/index_et.htm Maailmakool http://www.maailmakool.ee/index.php?id=11100

	Maaailma jõgede hüdrograafid http://www.grdc.sr.unh.edu/html/Stn.html Keskkonnaohtude kaardid http://globalis.gvu.unu.edu Google Maps http://na.unep.net/atlas/google.php FAO kodulehekülj metsatööstuse statistikaga http://www.fao.org RMK metsamapp http://www.biogeoliit.ee/mater/metsamapp.pdf CIA-the World Factbook https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook U.S. Energy Information http://www.eia.doe.gov/ OPEC http://www.opec.org/opec_web/en/index.htm Vikipeedia http://et.wikipedia.org/wiki/Taastuv_energiaressurss
Kursuse väljund	ettevalmistus koolieksamiks, uurimistööks, osalemine olümpiaadidel ja ainevõistlustel